

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ДНІПРОВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Науково-методичною комісією
Спеціальності 032
«Історія та археологія»
від _____, протокол № _____

Методичні рекомендації,
щодо проходження передатестаційної практики
студентами спеціальності
032 – «Історія та археологія»

Дніпро
2023

Методичні рекомендації, щодо проходження передатестаційної практики студентами 032– «Історія та археологія» / М-во освіти України, НТУ «Дніпровська політехніка». Д.: НТУ, 2023. 17 с.

Укладачі:

Первий Ганадій Леонідович, завідувач кафедри історії та політичної теорії, доцент, кандидат історичних наук.

Ченцова Надія Володимирівна, професор кафедри історії та політичної теорії, кандидат історичних наук.

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
МЕТА ТА ЗМІСТ ПРАКТИКИ	4
ОБОВ'ЯЗКИ СТУДЕНТА ПРИ ПРОХОДЖЕННІ ПРАКТИКИ:.....	6
ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ	7
ЗВІТНІСТЬ ПРО ПРАКТИКУ	7
ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ	8
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	8
ДОДАТКИ	8
ДОГОВІР	10
ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ	12

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Передатестаційна практика студентів є обов'язковою складовою підготовки фахівців зі спеціальності «Історія та археологія». Практика - заключний етап навчання бакалаврів, у процесі якого студенти здобувають відповідні вміння і формують навички фахової діяльності.

Вона є складовою частиною професійної підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр».

Цілями практики є закріплення і поглиблення теоретичної підготовки студентів і придбання ними практичних навичок і компетенцій у професійній сфері. В ході проходження практики досягається узагальнення, систематизація, конкретизація і закріплення теоретичних знань на основі вивчення досвіду роботи конкретної організації за основними напрямками її діяльності. Крім того, метою також є поглиблене вивчення профільних дисциплін на основі набуття практичного досвіду для апробації отриманих теоретичних знань і закріплення отриманих компетенцій, навичок і умінь в процесі різноманітної науково-дослідницької та педагогічної діяльності.

МЕТА ТА ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Передатестаційна практика студентів покликана сформувати у студентів навички аналітичної роботи з джерелами різного плану і закріпити вміння, набутті під час навчання на перших курсах. Корисним є використання матеріалів курсу «Вступ до спеціальності», «Демографія», «Соціальна історія» для активізації напрацьованих навичок роботи з письмовими, статистичними, усними історичними джерелами.

Протягом семестру перед практикою студенти слухають, окрім обов'язкових курсів, курси з варіативних дисциплін, наприклад «Історична антропологія», «Методи соціально-антропологічних досліджень», «Методика викладання історії». Під час ознайомлення з ними надається інформація про сучасні напрями історичного знання та особливості методології досліджень у цій предметній сфері. Студентами до початку практики вибирається аналітичний матеріал за літературою та інтернетом, який буде використаний у процесі проходження практики і згодом частково донесений аудиторії. Таким чином теоретичні знання студентів будуть апробовані у практичній роботі, або в майбутній професійній діяльності.

Зміст практики викладено у відповідних результатах навчання, що містяться у освітній програмі, затвердженій НТУ «Дніпровська політехніка».

Загальною метою практики є оволодіння студентами сучасною методологією і методами організації діяльності в майбутній професії, формування

умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати у практичній діяльності.

Метою практики також є розвиток і закріплення вмій та навичок опрацювання аналітичних матеріалів різного характеру і напряму, вміння працювати у різноманітних колективах.

Передатестаційна практика покликана апробувати і закріпити компетенції, анонсовані в освітній програмі:

1. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
2. Здатність використовувати категорійно-понятійний апарат сучасної історичної науки.
3. Здатність використовувати набуті знання для досягнення об'єктивності і переконливості у трактуванні історичних та сучасних суспільних процесів.
4. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.
5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
6. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях, що виникають у суспільстві.
7. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища.
8. Здатність до аналізу соціокультурних процесів і інтерпретації соціальної реальності з точки зору її наповненості елементами культури.
9. Здатність виявляти основні патерни міжкультурної взаємодії в полікультурних, поліетнічних суспільствах.
10. Здатність до виявлення потреб та інтересів соціальних, етнічних і культурних груп населення на основі наукових методів пізнання.
11. Здатність до розробки програми соціально-антропологічного дослідження, а також визначення необхідних людських та матеріальних ресурсів для здійснення наукового проекту.
12. Здатність аналізувати повсякденні практики міжкультурної взаємодії в сфері міграції, туризму, професійної комунікації.

Результати навчання:

РН2 Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій та використовувати ці знання у професійній діяльності.

РН6 Виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії.

PH9 Мати навички організації практичного вирішення питань історичної пам'яті та охорони матеріальної й нематеріальної культурної спадщини України.

PH13 Розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот, ефективно співпрацювати з носіями різних історичних та культурних цінностей.

CP15 Мати навички ідентифікації та інтерпретації культурних елементів, як визначальних складових соціальних процесів.

CP16 Вміти виявляти особливості полікультурних, поліетнічних суспільств та враховувати їх у професійній діяльності.

CP17 Застосовувати наукові методи пізнання задля розуміння потреб та інтересів суспільних груп.

CP18 Вміти планувати та практично реалізовувати соціально-антропологічні дослідження.

CP19 Мати навички міжкультурної комунікації у різних суспільних сферах.

Завдання передатестаційної практики:

1. Відвідування лекцій провідних дослідників у сфері гуманітарних наук.
2. Ознайомлення з роботою співробітників установ пов'язаних із соціальною сферою.
3. Вивчення практики роботи громадських, освітніх, наукових установ.
4. Ознайомлення з основами проведення соціально-антропологічних досліджень.
5. Отримання навиків організаційної діяльності в різних колективах.
6. Підготовка власного тематичного проекту та опрацювання з аудиторією.
7. Закріплення практичних навичок роботи з джерелами інформації: пошук джерел, перевірка їх надійності, редагування, організації інтерактивного спілкування з аудиторією.
8. Вміння готувати звітні матеріали.

ОБОВ'ЯЗКИ СТУДЕНТА ПРИ ПРОХОДЖЕННІ ПРАКТИКИ:

1. До початку практики отримати консультації керівника практики від кафедри щодо оформлення всіх необхідних документів.
2. Своєчасно прибути на місце проходження практики.
3. У повному обсязі виконувати завдання, передбачені програмою практики, індивідуальні завдання та вказівки керівника.
4. Своєчасно скласти залік з практики.

Зміст практики:

- вивчення структури й організації роботи громадських, освітніх, наукових установ;
- опрацювання матеріалів для написання власного тематичного проекту;
- здійснення комунікації з професійних питань з представниками наукових, громадських, релігійних і національно-культурних організацій і спільнот.

ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

Контроль з боку університету здійснює завідувач кафедри та керівники практик, а з боку установи – їхні співробітники.

Для успішного проходження студентами практики затверджується консультант з числа викладачів кафедри. Він здійснює керівництво практикою студентів.

Матеріали практики – це основне підтвердження виконаної студентом роботи. Тому вони, відповідним чином оформлені, повинні зберігатися протягом усіх років навчання студента і проходження ним усіх практик на кафедрі. Саме за ними й за доданою до них іншою документацією оцінюється практика кожного студента.

ЗВІТНІСТЬ ПРО ПРАКТИКУ

Після закінчення практики подати на кафедру оформлений повністю відповідний звіт про проходження практики.

У звіті висвітлюються наступні питання:

- інформація про зміст і виконання індивідуального завдання;
- критична оцінка досягнень і упущень, оцінка результатів практики, висновки і пропозиції;
- підведення підсумків практики за схемою: дізнався, навчився, дійшов до висновку;
- оцінка ступеня відповідності рівня знань, отриманих на факультеті, потребам реальної роботи.

Віт повинен включати аналітичну записку про результати проходження практики студента, ілюструється малюнками, картами, схемами, фотографіями тощо.

Оптимальний обсяг звіту 4-5 сторінок тексту (14 шрифт Times New Roman, 1,5 інтервал).

Творчий звіт – містить інформацію про виконання тематичного проекту за обраною темою з керівником практики. Він містить власний погляд студента на проведену роботу. Це результат творчого процесу, опрацювання самостійно визначеного матеріалу, що підтверджує здатність аналізувати ефективність поєднання набутих теоретичних знань з особливостями фаху на практиці.

Звіт складається з:

- титульного аркуша (додаток А);
- змісту;
- висновків;
- списку використаних джерел;
- додатків (якщо є).

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ

В останній день практики правильно оформлений звіт практики і заповнений щоденник подаються студентом на кафедру керівникові практики для перевірки і візування.

Звіт із практики захищається студентом перед комісією на звітній конференції, призначеній завідувачем кафедри. До складу комісії входять керівники практики від університету і, по можливості, від баз практики, викладачі кафедри.

За результатами захисту виставляється оцінка, яка фіксується на титульному аркуші звіту та у відомості і в заліковій книжці студента.

Студенту, який не виконав програму практики з поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно при виконанні умов, визначених університетом.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Шкали оцінювання. У зв'язку з новим європейським підходом до переведення оцінок і офіційною відсутністю національної шкали оцінок використовується інституціональна шкала.

Рейтингова	Конвертації
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Оцінювання результатів практики здійснюється відповідно до отриманих результатів підсумкового контролю та участі у звітних заходах.

Оцінка за навчальну практику зараховується, якщо добувач отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною

заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

Додатки

ДОГОВІР № _____

на проведення практики студентів вищих навчальних закладів
м. Дніпро “___” _____ 20__ р.

Ми, хто нижче підписався,

з одного боку – **Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»** (надалі - заклад вищої освіти) в особі першого проректора Азюковського Олександра Олександровича, діючого на підставі статуту і, з другого боку

_____ (назва підприємства, організації, установи)

(надалі - база практики) в особі _____ (посада, прізвище, ініціали)

діючого на підставі _____, (статуту підприємства, розпорядження, доручення)

уклали між собою договір:

1. База практики зобов'язується:

1.1. Прийняти студентів на практику за календарним планом:

№ п/п	Назва спеціальності	Курс	Вид практик и	Кількість сту-	Термін практики	
					початок	кінець

1.2. Призначити наказом кваліфікованих фахівців для безпосереднього керівництва практикою.

1.3. Створити студентам необхідні умови для виконання програми практики, не допускати їх використання на посадах та роботах, що не відповідають програмі практики та майбутній спеціальності.

1.4. Забезпечити студентам умови безпечної роботи на кожному робочому місці. Проводити обов'язковий інструктаж з охорони праці: вступний та на робочому місці. У разі потреби навчити студентів-практикантів безпечним методам праці. Забезпечити спецодягом та запобіжними засобами за нормами, встановленими для штатних працівників.

1.5. Надати студентам-практикантам і керівникам практики від закладу вищої освіти можливість користуватися лабораторіями, кабінетами, майстернями,

бібліотеками, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики.

1.6. Забезпечити облік виходів на роботу студентів-практикантів. Про всі порушення трудової дисципліни та внутрішнього розпорядку повідомляти закладу вищої освіти.

1.7. Після закінчення практики дати характеристику на кожного студента-практиканта та відгук на підготовлений звіт.

1.8. Додаткові умови:

а) на безоплатних умовах «база практики» – «заклад вищої освіти»;

2. Заклад вищої освіти зобов'язується:

2.1. За два місяці до початку практики надати базі практики для погодження програму, а не пізніше ніж за тиждень - список студентів-практикантів.

2.2. Призначити керівниками практики кваліфікованих викладачів.

2.3. Забезпечити дотримання студентами трудової дисципліни та правил внутрішнього трудового розпорядку. Брати участь у розслідуванні комісією бази практики нещасних випадків, що сталися зі студентами.

3. Відповідальність сторін за невиконання договору:

3.1. Сторони відповідають за невиконання покладених на них обов'язків щодо організації проведення практики згідно з чинним законодавством про працю в Україні.

3.2. Усі суперечки, що виникають між сторонами, вирішуються в установленому порядку.

Договір набуває сили після його підписання сторонами і діє до кінця проходження практики згідно з календарним планом.

Договір складений у двох примірниках - базі практики та закладу вищої освіти.

Юридичні адреси сторін:

Заклад вищої освіти:

База практики:

49005

м. Дніпро

пр. Дмитра Яворницького, 19

навчальний відділ

НТУ «Дніпровська політехніка»

Підписи та печатки:

Заклад вищої освіти:

База практики:

“ ___ ” _____ 20__ р.

“ ___ ” _____ 20__ р.

Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

_____ (назва практики)

студента _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Факультет (інститут) _____

Кафедра _____

Ступінь вищої освіти _____

Спеціальність _____

_____ курс, група _____

(шифр групи)

Керівник практики від НТУ «ДП» _____

(посада, прізвище та ініціали)

Печатка деканату Декан факультету (директор інституту) _____

(підпис)

Студент _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув „_____” _____ 20__ р.

на підприємство, організацію, установу і приступив до практики.

Печатка підприємства,
організації, установи „_____” _____ 20__ р.

(підпис) (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув „_____” _____ 20__ р.
з підприємства, організації, установи

Печатка підприємства,
організації, установи „_____” _____ 20__ р.

(підпис) (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Відгук і оцінка роботи студента на практиці

(назва підприємства, організації, установи)

Керівник практики від підприємства, організації, установи _____

(підпис) (прізвище та ініціали)

Печатка підприємства,
організації, установи „_____” _____ 20__ р.

Календарний графік проходження практики

№ з/п	Назви робіт (індивідуальне завдання)	Тижні проходження практики					Відмітки про виконання
			2	3	4	5	

Керівники практики:

від закладу вищої освіти _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

від підприємства, організації, установи _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Зразок титульного аркушу

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НТУ «Дніпровська політехніка»
НН Інститут гуманітарних та соціальних наук
Кафедра історії та політичної теорії

ЗВІТ
з передатестаційної практики
за спеціальністю: 032 «Історія та археологія»

Виконав(ла) студент(ка) __ курсу
групи _____

Керівник:

(підпис)

Захистив(ла) з оцінкою:

Дніпро 20__

ЗВІТ

ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ПЕРЕДАТЕСТАЦІЙНОЇ ПРАКТИКИ

(_____)

студента (ки) __ курсу групи _____

ФІО_ (повністю) _____

Я проходив (а) _____ практику
під керівництвом _____ в (назва організації) з ____ по ____ 20__
р.

Керівник практики від факультету (*посада, ПІБ повністю*).

Керівник практики від організації (*посада, ПІБ повністю*).

Мета і завдання практики:

Цілями практики є:

(використовувати відповідний розділ цих рекомендацій)

Завданнями практики є:

(використовувати відповідний розділ цих рекомендацій)

На період практики від керівника практики від факультету або кафедри
було отримано наступне завдання:

(використовувати відповідний розділ цих рекомендацій)

*(Далі йде надається інформація про виконання завдань у відповідності з
вимогами, наданими вище і додається текст статті).*

**ПЕРЕДАТЕСТАЦІЙНА ПРАКТИКА.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ**
для студентів спеціальності 032 «Історія та археологія»

Друкується в редакційній обробці авторів
Підписано до друку _____. Формат 30 x 42/4.
Папір офсет ___ 1,4. Тираж ___ прим. Зам. №

Національний технічний університет «Дніпровська політехніка» 49005,
м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19.